

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. An prægnates sint in articulo mortis, ita ut absolvi debeant sicut & cæteri moribundi? Ex p. 5. tract. 3. res. 63.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

infra in Ref. § 3 Nota & in to. 3. tr. 1. Refol. 41. § Secundam. in fine, & in tom. 9. tr. 7. Ref. 126. in fine.

p. 1. q. 2. num. 128. ubi sic ait: Quoad mulieres prægnantes proximas, aut vicinas partui, vel partus dolores jamjam sentientes, an dicantur posite in periculo mortis, ita ut possint à reservatis absolvi: multi multa dicunt. Navarrus in man. cap. 2. n. 9. in fine, dicit, quod periculum mortis limitandum est in muliere, quæ nunquam peperit, vel experta est partus difficiles. Idem fatetur Sotus in 4. dist. 18. q. 1. artic. 5. & Grassius part. 1. lib. 1. cap. 11. num. 7. & Fulgositius in l. 2. §. sed etsi qua cautioni, dicit hoc non habere locum in mulieribus rusticis, quæ pariunt sine dolore, ut plurimum, & pro nihilo dicunt parere etiam binos. Abbas tamen in cap. pastoralis, §. 1. n. 3. de offic. ordin. tenet, quod indistinctè habeat locum in omnibus mulieribus parturientibus. Et hæc sententia indistinctè admittenda est hoc modo, si scimus, jam ita partui propinquas, quæ dolores sentiant, & eo casu nulla est expectanda facultas à superiori, si verò non sunt ita partui propinquæ, tunc est expectanda Superioris licentia, quia non subest mortis periculum. Hæc omnia Bellochius.

2. Sed contrarium præter Navarrum, & alios, quos ipse citat, docet etiam Finellius tr. de cas. reservat. c. 8. n. 8. ubi asserit: Non qualibet prægnans paritura in eodem periculo mortis constituitur, sed ea quæ primum partum sit editura, vel quæ aliis difficiles, & periculosos partus solita sit habere. Ita ille, & ego.

RESOL. VI.

An prægnantes sint in articulo mortis, ita ut absolvi debeant sicut cæteri moribundi? Ex part. 5. tr. 3. Refolut. 63.

Sup. hoc in §. 1. Ref. præterita, & in aliis ejus an. not.

Non desinam hic apponere opinionem ejusdem Hurtadi de Mendoza loc. cit. de fide vol. 1. disp. 84. sect. 8. §. 126. ubi sic ait: Primis gestationis mensibus prægnantes non esse in articulo mortis ob præcisam rationem prægnationis, quia tunc per se nullum imminet periculum, gestatio enim non minatur periculum, nisi in partu. Ut ergo qui lethali morbo premuntur, lento tamen eos non interrupturo, tam citò non possunt absolvi à privato Sacerdote ante tempus morti vicinum, ita nec prægnantes ante tempus partui vicinum, qui est mensis octavus completus, ineunte jam nono, partus enim septimestris est rarus, quapropter si ante id tempus urgeat confessionis præceptum, aut velit ipsa accipere Eucharistiam, est confessio facienda, ac si non prægnaret, nisi per accidens esset in aperto vitæ discrimine. At omnes prægnantes esse in mortis periculo, est probabile, dum sunt jam paritura; non est discrimen inter expertas, & inexpertas, imò inexpertæ sunt apertius in periculo, ob quod plures pereunt in primo partu, quàm secundo, aut tertio. His diebus in hac urbe interiere duæ primo partu repente criminibus inexpectatis confessione, & quæ multos partus felices sunt expertæ, tandem in officio moriuntur. Partus enim multas ob causas æquivalet gravi morbo, dum minus de morte cogitatur repente eam minatur. Opinor item omnem mulierem parituram teneri per se ad expianda crimina, antequam partu periclitetur, excusari autem per accidens ex ignorantia, aut inconsideratione, quia cum multæ quotidie pereant, nesciunt an ea fors eas continget, & quidem nulla prudens & timens Deum non se comparat ad moriendum, antequam se partui committat. Ita Hurtadus. Sed hæc opinio videtur aliquibus nimis ti-

gida, nam mortis articulus est ille, in quo frequenter moriuntur, sed in partu mulieres non frequenter pereunt; ergo dicendum est non omnes prægnantes jam parituras esse in articulo mortis, sed illas tantum quæ difficile expertæ sunt partum, vel ad plurimum, quæ primò pariunt, ut ego alibi probabiliter cum multis Doctoribus probavi; quibus nunc addo Sanchez in Summa tom. 1. lib. 2. cap. 13. num. 4. Layman lib. 5. tract. 6. cap. 12. n. 13. Sotum in 4. distinct. 18. quæst. 1. art. 5. Grassium part. 1. lib. 1. cap. 11. num. 7. Floronum de casibus reservatis part. 1. cap. 4. §. 20. num. 4. Tannerum tom. 4. disputat. 6. quæst. 9. dub. 3. num. 74. Marchinum de peste part. 2. cap. 1. num. 24. Posslevinum de officio Curati cap. 7. num. 77. Alterum Hurtadum de Sacrament. Penitent. disputat. 10. difficult. 9. Finellium de casibus reservatis cap. 8. num. 8. & Fagundes pr. 2. lib. 1. cap. 1. num. 7. ubi docet tunc prægnantes esse in articulo mortis, quando nunquam pepererunt, & quando partus difficiles expertæ sunt. Et ideo Trullench in Bull. Cruciat. lib. 1. §. 7. cap. 1. dub. 4. num. 5. sic ait: Indifferenter verum non videtur id, quod docet Sylvester ver. Absolutio 1. §. 10. omnes prægnantes posse absolvi ab omnibus reservatis, nisi quando difficiles partus solent habere. Ita ille, cui adde Ludovicum de la Cruz in Bulla Cruciate, disputatione 1. cap. 3. dubio 28. num. 6.

2. Verum his non obstantibus sententiam Hurtadi de Mendoza tenet etiam Abb. in cap. pastoralis, n. 3. de officio Ordinarj, & novissimè docet illam Petrus Bellochius in praxi morali Tract. p. 1. q. 2. n. 129. ubi sic ait: Hæc de mulieribus prægnantibus sententia indistinctè admittenda est hoc modo in jam ita partui propinqua, quæ dolores sentiat, & eo casu nulla est expectanda Superioris licentia; si verò non sit ita partui propinqua, tunc est expectanda facultas à Superiore, quia non subest mortis periculum. Sic ille.

RESOL. VII.

An qui voluntariè prælium, vel navigationem periculosam aggreditur, possit absolvi tanquam constitutus in periculo mortis?

Et advertitur quoad absolutionem idem esse periculum, & articulum.

Et notatur quemcumque Sacerdotem potentem alias absolvere saltem à venialibus, habere facultatem in articulo mortis absolvendi quoscumque penitentes à quibuscumque peccatis, & censuris quantumvis alias reservatis Sedi Apostolica, aut cujusvis alteri Superiori; etiamsi præsens sit proprius Sacerdos, qui alias habeat facultatem absolvendi ab omnibus.

Et docetur, quoad quando Sacerdos est impediens heresi, apostasia, schismate, & similibus impedimentis mortis penitenti, tunc non potest in articulo mortis absolvi ab illo, si adsit alius censura carens, aut prædictis, & similibus vitiis.

Et an possit Sacerdos absolvere à reservatis in articulo mortis, quando penitens solum habet reservatas, adest tamen Parochus, vel alius Sacerdos expressus ab Episcopo pro audiendis confessionibus?

Et quid si cum reservatis habeat penitens aliqua peccata non reservata, & adsit Parochus, vel alius approbatus, an tunc sint præferendi simplici Sacerdoti? Ex p. 11. tr. 5. & Misc. 5. Ref. 29.

§. 1. Supponendum est id quod alibi probavimus, quoad absolutionem idem esse periculum, & articulum mortis, & ita me citato docet ex pluribus